L. 10.501/2/V.

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 21 août 1968, d'une demande d'avis sur un projet de loi "portant approbation de la convention signée à Bruxelles le 11 mars 1968 portant revision de la convention entre la Belgique et la Yougoslavie sur la sécurité sociale, conclue à Belgrade le 1er novembre 1954", a donné le 12 septembre 1968 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vacantiekamer, de 21e augustus 1968 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet "houdende goedkeuring van het verdrag ondertekend te Brussel op 11 maart 1968 houdende herziening van het verdrag tussen België en Joegoslavië betreffende de sociale zekerheid, gesloten te Belgrado op 1 november 1954", heeft de 12e september 1968 het volgend advies gegeven :

La convention annexée au projet modifie la convention entre la Belgique et la Yougoslavie sur la sécurité sociale, conclue à Belgrade le 1er novembre 1954. Cette dernière convention a été approuvée par la loi du 4 juillet 1956, publiée au Moniteur du 1er septembre 1956.

Le Conseil d'Etat relève certaines erreurs matérielles qui figurent dans la convention, notamment :

1. A l'article 20 de la convention remplaçant l'article 31, § 1er, il faut lire :"l'organisme ... qu'il applique" au lieu de "qu'elle applique".

2. A l'article 21, introduisant un § 4 dans l'article 31, il faut lire "elles représentent" au lieu de "ils représentent".

3. A l'article 24 de la convention, il faut lire dans le texte de l'article 37 nouveau "le Ministre" et non pas "le Ministère".

La convention ne fait pas mention de la langue ou des langues dans lesquelles elle a été rédigée. Il n'est pas possible de déterminer, en cas de contestation, quel est le texte qui fait foi. En l'absence d'indications dans le traité, il serait souhaitable que l'exposé des motifs donne des éclaircissements sur ce point. Si le texte néerlandais n'était qu'une traduction, il faudrait en faire expressément mention au moment de la publication.

.../...

En outre, dans l'ignorance où le Conseil d'Etat se trouve du caractère authentique ou non du texte néerlandais, il estime indispensable de formuler les observations de forme suivantes :

Dans la version néerlandaise de l'article 2, a et b, il convient d'écrire :

"a) de wetgeving betreffende de ziekte- en invaliditeits-verzekering voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers en zeelieden ter koopvaardij;

b) de wetgeving betreffende het rust- en overlevings-pensioen voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers en ermede gelijkgestelden en zeelieden ter koopvaardij, alsook de wetgeving betreffende het rust- en over-levingspensioen voor werknemers".

Au littera f il y a lieu d'écrire : "onvrijwillig werklozen".

Au 1 de l'article 3, il y a lieu d'écrire : "met de hoogste administratieve autoriteiten".

A l'article 5 le mot "arbeidsongeschikt" doit être remplacé par le mot "arbeidsgeschikt".

Les articles 8 et 9 gagneraient à être rédigés dans les termes suivants : ... (voir texte néerlandais)...

.../...

A l'article 16, il convient d'écrire : "... zolang zij in een van beide verdragsluitende landen verblijven".

A l'article 19, le texte du § 2, littera a, gagnerait à être rédigé dans les termes suivants :

"a) indien de werknemer, op het grondgebied van laatstgenoemd land, geen betrekking heeft uitgeoefend die de beroepsziekte of de verergering ervan tot gevolg kan hebben , blijft de aansluitingsinstelling van het eerste land gehouden de verstrekkingen te haren laste te nemen overeenkomstig haar eigen wetgeving, daarbij rekening houdend met de verergering;".

A l'article 20, il convient de remplacer le mot "woont" par le mot "verblijft".

Dans le même article, le texte des §§ 2 et 3 de l'article 31 du traité serait mieux rédigé ainsi qu'il suit : ... (voir texte néerlandais) ...

A l'article 21, les mots "als mandataris optreden van een onderdaan" doivent être remplacés par les mots "optreden als gemachtigde van een onderdaan".

L'article 23 gagnerait à être rédigé dans les termes suivants : ... (voir texte néerlandais)...

.../...

A l'article 24 du projet, il convient d'écrire : "In elk van de verdragsluitende landen worden als ... ".

En ce qui concerne le dernier alinéa de l'article 2 de la convention, l'exposé des motifs devrait préciser à l'intervention de quelles autorités l'arrangement, visé par cette disposition, devrait être pris ainsi que la forme de cet arrangement. Il y a lieu, en effet, de savoir si cet arrangement est de même nature que les arrangements administratifs, visés aux articles 10 et 18.

En outre, le Conseil d'Etat attire l'attention du Gouvernement sur le manque d'unité de la terminologie de la convention en ce qui concerne les autorités habilitées à agir : à l'article 8bis, introduit par l'article 8, il est question dans la dernière phrase d'autorités administratives compétentes pour une décision à prendre qui est similaire à celle dont il est question au § 3 de l'article 9, où sont utilisés les termes "autorités administratives suprêmes".

Het bij het ontwerp gevoegde verdrag wijzigt het verdrag tussen België en Joegoslavië betreffende de sociale zekerheid, ondertekend te Beograd op 1 november 1954. Laatstgenoemd verdrag is goedgekeurd bij de wet van 4 juli 1956, die bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad van 1 september 1956.

De Raad van State moge wijzen op een aantal materiële vergissingen in het verdrag, onder meer :

1. In artikel 20, dat artikel 31 vervangt, § 1, Franse tekst, moet worden gelezen : "l' organisme ... qu'il applique" in plaats van "qu'elle applique".
2. In artikel 21, hetwelk in artikel 31 een paragraaf 4 invoegt, moet in de Franse tekst worden gelezen : "elles représentent" in plaats van "ils représentent".
3. In artikel 24 van het verdrag moet in de nieuwe Franse tekst voor artikel 37 gelezen worden "le Ministre" en niet "le Ministère".

Het verdrag zegt niets over de taal of talen waarin het geredigeerd is. In geval van betwisting kan niet worden uitgemaakt welke de rechtsgeldige tekst is. Nu daaromtrent niets vermeld is in het verdrag, ware het wenselijk dat de memorie van toelichting daarin klaarheid zou brengen. Is de Nederlandse tekst slechts een vertaling, dan zou dat bij de bekendmaking met zoveel woorden moeten worden gezegd.

.../...

Ofschoon in het onzekere verkerend over de authenticiteit van de Nederlandse tekst,acht de Raad de volgende opmerkingen in verband met de redactie onmisbaar :

In artikel 2 van het ontwerp leze men de tekst onder a en b als volgt :

"a) de wetgeving betreffende de ziekte- en invaliditeitsverzekering voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers en zeelieden ter koopvaardij;

b) de wetgeving betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders, bedienden, mijnwerkers en ermede gelijkgestelden en zeelieden ter koopvaardij, alsook de wetgeving betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers".

Onder f leze men : "onvrijwillig werklozen".

In artikel 3, 1, leze men : "met de hoogste administratieve autoriteiten".

In artikel 5 vervange men het woord "arbeidsongeschikt" door "arbeidsgeschikt".

De artikelen 8 en 9 leze men als volgt :

"Artikel 8.-

In hoofdstuk I van titel II van hetzelfde verdrag worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidend als volgt :

.../...

"Artikel 8bis. De rechthebbenden van een werknemer of van een ermede gelijkgestelde, die op de prestaties recht heeft overeenkomstig de wetgeving van het land van aansluiting, hebben aanspraak op de verstrekkingen van de ziekte- en moederschapsverzekering, wanneer zij verblijven op het grondgebied van het ander verdragsluitend land dan dat waar de werknemer aangesloten is, voor zover zij geen recht hebben op de verstrekkingen van de wetgeving van het land van verblijf.

Het ingaan van het recht op die verstrekkingen wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving van het land van aansluiting. Overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving van het land van verblijf wordt bepaald wie rechthebbende is en worden omvang en duur van de verstrekkingen alsook de nadere regelen voor het verlenen daarvan vastgesteld.

De instelling van het land van aansluiting betaalt aan de instelling van het land van verblijf de drie vierden terug van de uitgaven met betrekking tot die verstrekkingen. De bevoegde administratieve autoriteiten van de verdragsluitende landen kunnen beslissen dat de terugbetalingen zullen worden verricht op basis van een forfaitair bedrag dat zij bepalen.

Artikel 8ter. De werknemers of ermede gelijkgestelden, die op de prestaties gerechtigd zijn overeenkomstig de wetgeving van een van de verdragsluitende landen, alsook de rechthebbenden, behouden dit voordeel wanneer zij hun verblijfplaats naar het andere land overbrengen, op voorwaarde dat de bevoegde instelling van het land van aansluiting deze overbrenging toestaat.

De bepalingen van artikel 8bis, tweede en derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing".

Artikel 9.-

Artikel 9 van hetzelfde verdrag wordt door de volgende bepalingen vervangen :

"Artikel 9.- § 1. Wanneer de gerechtigde op pensioenen, welke uit hoofde van de wetgevingen van beide verdragsluitende landen zijn verschuldigd, recht heeft op verstrekkingen op grond van de wetgeving van het verdragsluitend land op het grondgebied waarvan hij verblijft, rekening gehouden met het totaal van de in beide landen volbrachte verzekeringstijdvakken, worden die verstrekkingen aan deze gerechtigde en aan de rechthebbenden verleend door de instelling van het land van verblijf en ten laste van die instelling.

§ 2. Wanneer de gerechtigde op een pensioen, dat uit hoofde van de wetgeving van één van de verdragsluitende landen is verschuldigd, op het grondgebied van het ander verdragsluitend land verblijft, worden de verstrekkingen hem, alsook aan de rechthebbenden, verleend door de instelling van het land van verblijf alsof de betrokkene gerechtigd was op een pensioen uit hoofde van de wetgeving van laatsgenoemd land.

Het ingaan van het recht op die verstrekkingen wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving van het land dat het pensioen verschuldigd is. Omvang en duur van die verstrekkingen, alsook de nadere regelen voor het verlenen daarvan, worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving van het land van verblijf.

.../...

Die verstrekkingen worden terugbetaald door de bevoegde instelling van het land dat het pensioen toekent, behalve wanneer de betrokkene in het land van zijn verblijfplaats in een andere hoedanigheid recht heeft op die verstrekkingen.

§ 3. De hoogste administratieve autoriteiten van de verdragsluitende landen kunnen beslissen dat de in § 2 van dit artikel bedoelde terugbetalingen worden verricht op grond van een forfaitair bedrag dat zij vaststellen".

In artikel 16 leze men : "... zolang zij in een van beide verdragsluitende landen verblijven.

In artikel 19 kan de tekst van § 2, a, beter als volgt worden gelezen :

"a) indien de werknemer, op het grondgebied van laatstgenoemd land, geen betrekking heeft uitgeoefend die de beroepsziekte of de verergering ervan tot gevolg kan hebben, blijft de aansluitingsinstelling van het eerste land gehouden de verstrekkingen te haren laste te nemen overeenkomstig haar eigen wetgeving, daarbij rekening houdend met de verergering;".

In artikel 20 vervange men het woord "woont" door "verblijft".

In hetzelfde artikel kunnen de §§ 2 en 3 van artikel 31 van het verdrag beter als volgt worden gelezen :

.../...

"§ 2. Bij overlijden van een persoon die gerechtigd is op een ouderdoms- of invaliditeitspensioen of op een invaliditeitsvergoeding vanwege de bevoegde instellingen van beide verdragsluitende landen door samentelling van de verzekeringstijdvakken, is de uitkering voor begrafeniskosten verschuldigd door de bevoegde instelling van het land waar de werknemer het laatst verzekerd was, indien, rekening houdend met de samengetelde perioden, de bij de wetgeving van dat land vereiste voorwaarden vervuld zijn.

§ 3. Bij overlijden van een persoon die gerechtigd is op een ouderdomspensioen vanwege de instelling van één enkel verdragsluitend land of op een verstrekking die verschuldigd is ingevolge de Belgische of Joegoslavische wetgeving betreffende de arbeidsongevallen of de beroepsziekten, is de uitkering voor begrafeniskosten verschuldigd door de bevoegde instelling van het land dat het pensioen of de prestatie verschuldigd is, indien de bij de wetgeving van dat land vereiste voorwaarden vervuld zijn".

In artikel 21 vervange men de woorden "als mandataris optreden van een onderdaan" door "optreden als gemachtigde van een onderdaan".

Artikel 23 kan beter als volgt worden gelezen :

"Artikel 23.-

Artikel 35 van hetzelfde verdrag wordt door de volgende bepalingen vervangen :

"Artikel 35. De aanvragen en beroepen die binnen een vastgestelde termijn zouden moeten worden ingediend bij een autoriteit, een instelling of een rechtscollege van één

.../...

van de verdragsluitende landen, bevoegd om de aanvragen en de beroepen inzake sociale zekerheid te ontvangen, worden als ontvankelijk beschouwd indien zij binnen dezelfde termijn bij een overeenkomstige autoriteit, instelling of een overeenkomstig rechtscollege van het andere land worden ingediend. In dat geval moet deze autoriteit, deze instelling of dit rechtscollege die aanvragen of beroepen onverwijld doorzenden".

In artikel 24 van het ontwerp moet worden gelezen : "In elke van de verdragsluitende landen worden als ...".

In verband met het laatste lid van artikel 2 van het verdrag zou de memorie van toelichting moeten aangeven door toedoen van welke overheden en in welke vorm de aldaar bedoelde schikking moet worden getroffen. Het is immers van belang te weten of het hier gaat om een schikking van dezelfde aard als de administratieve schikkingen bedoeld in de artikelen 10 en 18.

Bovendien vestigt de Raad van State de aandacht van de Regering op het gemis van eenheid in de terminologie van het verdrag wat de autoriteiten betreft die bevoegd zijn om op te treden : in artikel 8bis, ingevoegd door artikel 8, is in de laatste volzin sprake van administratieve autoriteiten die bevoegd zijn tot het nemen van een beslissing die gelijkenis vertoont met de beslissing waarvan sprake is in § 3 van artikel 9; daar is echter gewerkt met de term "hoogste administratieve autoriteiten".

---

a chambre était composée de

essieurs :	G. VAN BUNNEN,	conseiller d'Etat,	président,
e Heren :		staatsraad,	voorzitter,
	H. ADRIAENS,	conseillers d'Etat,	
	P. VERMEULEN,	staatsraden,	
	P. DE VISSCHER,	assesseurs de la section de législation,	
	M. VERSCHELDEN,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	M. JACQUEMIJN,	greffier adjoint,	greffier.
		adjunct-griffier,	griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. O. DE LEYE, substitut de l'auditeur général.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. O. DE LEYE, substituut-auditeur-generaal.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER ,

(s) M. JACQUEMIJN.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

(s) G. VAN BUNNEN.